

ÜSTÜN YETENEKLİ ÖĞRENCİLERİN VE ÜSTÜN YETENEKLİ OLMAYAN AKRANLARININ ÖĞRENME STİLLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: MALATYA İLİ ÖRNEĞİ¹

COMPARING THE LEARNING STYLES OF GIFTED STUDENTS AND THEIR NON-GIFTED PEERS: THE CASE OF MALATYA PROVINCE

İclal ALKAN² – Oğuzhan NACAROĞLU³ - FATMA MUTLU⁴

Öz

Bu araştırma üstün yetenekli öğrencilerin ve üstün yetenekli olmayan akranlarının baskın öğrenme stillerini belirlemek ve öğrencilerin öğrenme stillerinin cinsiyet, sınıf düzeyi ve yaş aralığı değişkenlerine göre ilişkilerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Çalışma 2018-2019 eğitim öğretim yılının güz döneminde Malatya Bilim ve Sanat Merkezi'nde öğrenimlerine devam eden 187 üstün yetenekli öğrenci (87 kız, 100 erkek) ile devlet okullarında öğrenim gören 188 öğrenci (96 kız, 92 erkek) ile yürütülmüştür. Bu doğrultuda öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla, Kolb (1999) tarafından geliştirilen, Evin Gencil (2007) tarafından Türkçeye uyarlanarak geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılan Kolb Öğrenme Stili Envanteri-III (KÖSE-III) kullanılmıştır. Ölçeğin boyutları için güvenirlik katsayıları 0.69 ile 0.75 arasında bulunmuştur. Veriler betimsel istatistikler ve kay-kare testi kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırma bulgularına göre; çalışmaya katılan üstün yetenekli öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerinin baskın olarak “Yerleştiren” (%35.3), “Değiştiren” (%27.8) ve “Ayrıştıran” (%25.1) olduğu görülürken; üstün yetenekli olmayan akranlarının ise “Değiştiren” (%45.7) ve “Yerleştiren” (%27.1) öğrenme stillerine sahip oldukları görülmüştür. Öğrencilerin öğrenme stilleri her iki öğrenci grubunda da cinsiyet, sınıf düzeyi ve yaş aralığına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmamıştır.

Anahtar kelimeler: Kolb Öğrenme Stili, Üstün Yetenekli Öğrenciler, Üstün Yetenekli Olmayan Öğrenciler

Abstract

This study was conducted for the purpose of determining the dominant learning styles of gifted students and their non-gifted peers and detecting the correlations of their learning styles according to variables of gender, class level and age interval. The study was conducted with 187 gifted students (87 girls, 100 boys) receiving education in the Malatya Science and Art Center and 188 students (96 girls, 92 boys) attending public schools in the fall term of the academic year of 2018-2019. Accordingly, Kolb Learning Style Inventory-III (KLSI-III), which was developed by Kolb (1999) and adapted into Turkish by Gencil (2007) and tested in terms of validity and reliability, was used in the study for the purpose of determining the learning styles of students. Reliability coefficients for the subscales of the scale were found in the interval of 0.69 and 0.75. The data were analyzed using descriptive statistics and chi-square test. According to the results of the study, it was observed that the dominant learning styles of the gifted students who participated in the study were “Accommodating” (35.3%), “Converging” (27.8%) and “Diverging” (25.1%); whereas, the dominant learning styles of non-gifted peers were “Converging” (45.7%) and “Accommodating” (27.1%). It was observed that the learning styles of the students did not significantly differentiate in both of the student groups according to gender, class level, and age interval.

Keywords: Kolb Learning Style, Gifted Students, Non-Gifted Students

¹ Bu çalışmanın özeti 1-3 Kasım tarihleri arasında Malatya'da düzenlenen International Congress on Gifted and Talented Education (IGATE'19) kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² İnönü Üniversitesi, Matematik ve Fen Bilimleri Eğitimi Bölümü, Doktora Öğrencisi, iclal.alkan@inonu.edu.tr, Orcid: 0000-0002-7348-3280

³ Erciyes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Öğrencisi, onacaroglu44@gmail.com, Orcid: 0000-0001-8516-9152

⁴ Doç. Dr., İnönü Üniversitesi / Eğitim Fakültesi, fatma.mutlu@inonu.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8643-1236

1. GİRİŞ

Öğrenme bireyi diğer varlıklardan ayıran en önemli özelliktir. Her birey öğrenir, fakat aynı hızda ve düzeyde öğrenemez. Bir bireyin öğrenme koşulları diğerine uymaz (Babadoğan, 2000; Can, 2011; Yenice ve Saracaloğlu, 2009). Öğrenmenin bireyden bireye değişiklik göstermesi bireysel farklılıklardan kaynaklanır. Bireyin öğrenmesini önemli ölçüde etkileyebilen ve eğitim öğretim etkinliklerinde yoğun olarak tartışılan bireysel farklılıklardan birisi bireyin öğrenme stilidir (Ekici ve Kurt, 2013; Kuzgun ve Deryakulu, 2006; Özgen Alkan, 2014). Bu konuda Blackmore (1996), öğrenme sürecine katkıda bulunmak için yapılabilecek işlerin başında öğrencilerin değişik öğrenme stillerine sahip oldukları gerçeğini benimsemek olduğunu belirtmektedir. Bireylerin kendi öğrenme stillerinin farkında olmaları akademik başarı ve özgüvenlerinin gelişmesi açısından önemli olduğundan, küçük yaştan itibaren öğrenme stili özellikleri belirlenmelidir (Yazıcılar ve Güven, 2009). Her öğrencinin bilgi ve becerileri anlamlandırırken ve özümserken özel bir tekniği kullanması, öğrencilerin kullandıkları öğrenme stilleri konusunun araştırılmasını ihtiyaç haline getirmiştir (Turki, 2014). Demir (2008)'e göre, her bir öğrencinin öğrenme stiline bilinmesi ve buna uygun olarak öğrenme-öğretme faaliyetlerinde çağdaş öğretim yöntemlerinin kullanılması önemli görülmektedir. Alan yazında öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemeye ya da açıklamaya çalışan birçok modele rastlamak mümkündür. Ancak bunlar arasında en çok kabul görenler; Kolb, Dunn ve Dunn ile Gregorc tarafından geliştirilen öğrenme stilleri modelleridir (Çelik, 2018).

Literatürde oldukça geniş yer tutan öğrenme stilleri arasında temeli yaşantısal öğrenme kuramına dayalı olan Kolb'un (1985) öğrenme stili modeli olduğu görülmektedir. Öğrenme stillerini tanımlamada bilişsel yönü vurgulayan Kolb (1984) öğrenme stilini; öğrenme öğretme sürecindeki bireyin bilgiyi alma ve işleme sürecinde kendine özgü tercih ettiği yollar olarak tanımlamıştır. Kolb' un öğrenme stili, bireyin somut yaşantılarına bir anlam yükleme süreci ve bu süreçlerde aktif rol oynayan farklı öğrenme stillerinden oluşmaktadır (Deveci, 2011). Kolb tarafından geliştirilen öğrenme stili modelinde, dört öğrenme stili yer almaktadır. Bunlar “değiştiren”, “özümseyen”, “ayrıştıran” ve “yerleştiren” öğrenme stilleridir. Değiştiren öğrenme stili yansıtıcı gözlem ve somut yaşantılara, özümseyen öğrenme stili yansıtıcı gözlem ve soyut kavramsallaştırmaya, ayrıştıran öğrenme stili soyut kavramsallaştırma ve aktif yaşantıya, yerleştiren öğrenme stili ise aktif yaşantı ile somut yaşantıya dayanmaktadır (Aşkar ve Akkoyunlu, 1993; Kolb, 1981).

Öğrenciler derse; kültürlerini, yeteneklerini, yaşadıkları güçlükleri, sosyo-ekonomik düzeylerini, deneyimlerini, geçmişlerini, öğrenme stillerini, beklentilerini de beraberinde getirmektedir. Eğitimdeki yeni düzenlemelerde, bu bireysel farklılıkların dikkate alınması, her kesimdeki öğrencilerin yetenek ve ilgilerin ortaya çıkartılması ve geliştirilmesi önemli görülmektedir. Bu öğrenci gruplarından birisi de üstün yetenekli öğrencilerdir. Üstün yetenekli çocuk, alan ve konu uzmanları tarafından “zekâ, yaratıcılık, sanat, liderlik kapasitesi veya akademik alanlarda yaşlarına göre yüksek düzeyde başarı gösterdiği belirlenen çocuk” olarak ifade edilmiştir (MEB Bilsem Yönergesi, 2016). Üstün yetenekli öğrenciler, zihinsel gelişim ve akademik yetenek açısından akranlarına oranla daha üst düzey beceriler gösteren, zihinsel risk alma becerileri ve buna bağlı olarak derse katılım yönünden aktiflikleri yüksek olan bir gruptur (Kontaş, 2010). Bu öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesi ve buna uygun öğrenme ortamlarının oluşturulması öğrenme sürecinin doğru yapılandırılması açısından önem arz etmektedir. Çünkü eğitim öğretim süreçlerinde öğrenenlerin öğrenme stilleri tespit edilirse, nasıl bir öğretme-öğrenme sürecinin yapılabileceğine ilişkin daha kolay karar verilebileceği yaygın bir görüş olarak kabul edilmektedir (Kaya ve Akçin, 2002). Bu durum öğrenme stilleri üzerine yapılan çalışmaların önemine dikkat çekmektedir.

Alan yazında üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla farklı öğrenme stili modellerinin kullanıldığı çalışmalar yer almakta, ancak bu çalışmalar içinde Türkiye’de yapılan çalışmaların yetersiz olduğu görülmektedir (Arseven, 2016; Bildiren, 2013; Kahyaoğlu, 2013; Kahyaoğlu ve Pesen, 2013; Konaş ve Topal, 2015; Turki, 2014; Tüysüz, 2013). Diğer taraftan literatürde üstün yetenekli öğrenciler ve üstün yetenekli olmayan akranlarının öğrenme stillerinin karşılaştırmalı olarak ortaya konduğu sınırlı sayıda çalışma tespit edilmiştir (Altun ve Yazıcı, 2010; Arseven ve Yeşiltaş, 2016; Kahyaoğlu, 2013). Bu nedenle çalışmamızda Kolb tarafından geliştirilen “Öğrenme Stili Ölçeği” kullanılarak üstün yetenekli öğrencilerin üstün yetenekli olmayan akranlarına göre öğrenme stilleri nasıl farklılaşmaktadır sorusu araştırılarak öğrenme stillerinin cinsiyet, sınıf düzeyi ve yaş aralığı değişkenlerine göre ilişkileri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Üstün yetenekli öğrencilerin ve üstün yetenekli olmayan akranları, hangi öğrenme stillerine sahiptir?
2. Üstün yetenekli öğrencilerin ve üstün yetenekli olmayan akranlarının sahip oldukları öğrenme stilleri cinsiyet, sınıf düzeyi ve yaş aralığına göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Tarama modeli, geçmişte veya günümüzde var olan bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan ve çalışma kapsamında verilerin toplandığı katılımcıları mevcut koşullar içerisinde tanımlayan araştırma yaklaşımıdır (Fraenkel ve Wallen, 2006).

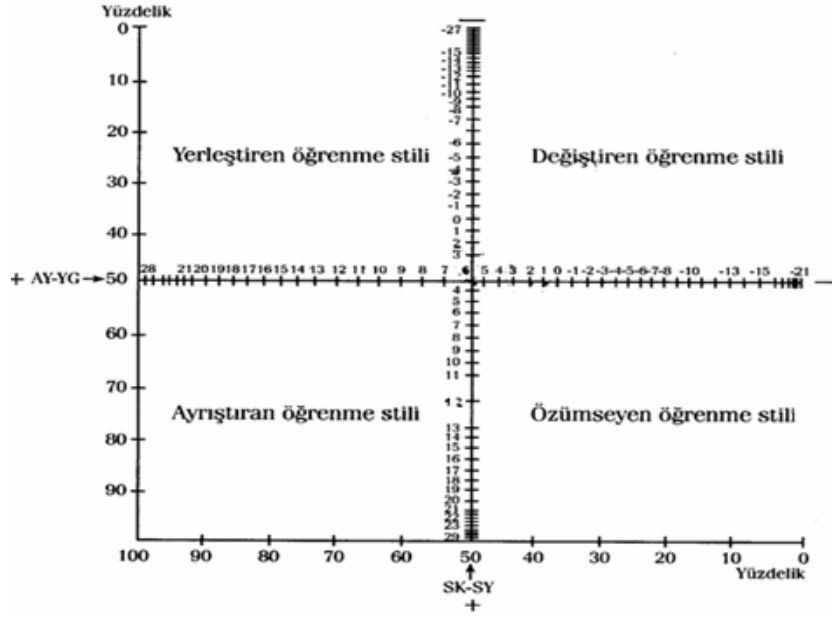
2.2. Katılımcılar

Bu çalışma, 2018-2019 eğitim öğretim yılının güz döneminde Malatya Bilim ve Sanat Merkezi’ne devam eden 187 üstün yetenekli öğrenci (87 kız, 100 erkek) ile devlet okullarında öğrenim gören 188 öğrenci (96 kız, 92 erkek) ile yürütülmüştür. Öğrencilerin sınıf düzeyi 2. ile 7. sınıf arasında değişirken yaş aralıkları da 7-14 yaş aralığında dağılım göstermektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmada öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesi amacıyla, Kolb (1999) tarafından geliştirilen ve Gencel (2007) tarafından Türkçe’ye uyarlaması yapılan, Kolb Öğrenme Stili Envanteri-III (KÖSE-III) kullanılmıştır. Ölçeğin boyutları için güvenilirlik katsayıları (Cronbach α) 0.73 ile 0.83 arasında değişirken bu araştırma için hesaplanan güvenilirlik katsayıları 0.69 ile 0.75 arasında bulunmuştur. Bu sonuçlara göre envanterin araştırmada kullanılması uygun bulunmuştur.

Ölçekte, “Ayrıştırma”, “Değiştirme”, “Özümseme” ve “Yerleştirme” olmak üzere dört boyut altında toplanan 12 madde yer almaktadır. Her bir maddede bulunan seçenekler 1 ile 4 arasında puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 48, en düşük puan 12’dir. Ölçekte yer alan soruların yanıtları birleştirilmiş puanlara dönüştürülür. Birleştirilmiş puanlar Aktif Deneyim (A.D.)- Yansıtıcı Gözlem (Y.G.) ve Soyut Kavramsallaştırma (S.K.)- Somut Deneyim (S.D.) şeklinde elde edilirken; bu işlem sonucunda alınacak puanlar -36 ile +36 arasında değişim göstermektedir. Birleştirilmiş puanlar, Şekil 1’de gösterilen koordinat düzlemi üzerine yerleştirilmektedir. Bu puanların kesişim noktaları öğrencilerin öğrenme stillerini göstermektedir.

Şekil 1. KÖSE III Koordinat Sistemi (Kolb, 1999)

Soyut Kavramsallaştırma (S.K.) – Somut Deneyim (S.D.) ile elde edilen puanın pozitif olması öğrenmenin soyut olduğunu, negatif olması somut olduğunu; Aktif Deneyim (A.D.) – Yansıtıcı Gözlem (Y.G.) ile elde edilen puanlar ise öğrenmenin yansıtıcı veya aktif olduğunu göstermektedir.

2.4. Verilerin Analizi

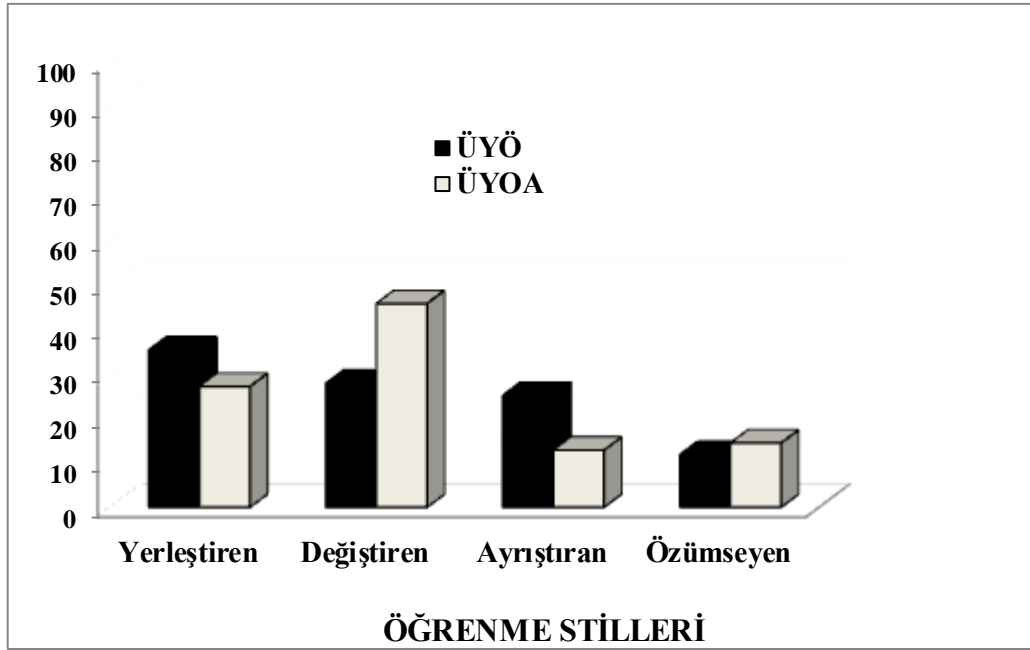
Araştırmadan elde edilen verilerin normal dağılıp dağılmadıklarını belirlemek amacıyla, tek değişkenli normallik için basıklık ve çarpıklık katsayılarının -2 ve +2 arasında bulunmasına dikkat edilmiştir (Can, 2014). Mod, medyan, aritmetik ortalama değerlerine bakılmış ve histogram grafikleri incelenmiştir. Elde edilen veriler ki-kare analizine tabi tutulmuştur.

3. BULGULAR

Çalışmada ilk olarak üstün yetenekli öğrencilerin ve akranlarının öğrenme stillerinin nasıl bir dağılım gösterdiği araştırılmıştır. Tablo 1 ve Şekil 2’de bu duruma ilişkin bulgular yer almaktadır.

Tablo 1. Üstün Yetenekli Öğrencilerin ve Üstün Yetenekli Olmayan Akranlarının Sahip Oldukları Öğrenme Stillere İlişkin Yüzde ve Frekans Dağılımı

Öğrenme Stilleri	Katılımcılar			
	Üstün Yetenekli Öğrenciler		Üstün Yetenekli Olmayan Akranları	
	f	%	f	%
Yerleştiren	66	35.3	51	27.1
Değiştiren	52	27.8	86	45.7
Ayrıştıran	47	25.1	24	12.8
Özümseyen	22	11.8	27	14.4
Toplam	187	100.0	188	100.0

Şekil 2. Üstün Yetenekli Öğrencilerin (ÜYÖ) ve Üstün Yetenekli Olmayan Akranlarının (ÜYOA) Sahip Oldukları Öğrenme Stillerine İlişkin Yüzde Dağılımı

Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin dağılımları incelendiğinde, öğrencilerin %35.3'ü (n=66) yerleştiren, %27.8'i (n=52) değiştiren, %25.1'i (n=47) ayrıştıran ve %11.8'i (n=22) özümseyen öğrenme stiline sahip olduğu görülmüştür. Çalışmaya katılan üstün yetenekli olmayan öğrencilerin %27.1'i (n=51) yerleştiren, %45.7'si (n=86) değiştiren, %12.8'i (n=24) ayrıştıran ve %14.4'ü (n=27) özümseyen öğrenme stillerine sahiptir. Dolayısıyla çalışmaya katılan üstün yetenekli öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerinin baskın olarak “yerleştiren”, “değiştiren” ve “ayrıştıran” olduğu görülürken; üstün yetenekli olmayan akranlarının ise “değiştiren” ve “yerleştiren” öğrenme stillerine sahip oldukları görülmüştür.

Çalışmanın ikinci alt problemi olan üstün yetenekli öğrencilerin ve akranlarının öğrenme stillerinin cinsiyet, sınıf düzeyi ve yaş aralığına göre anlamlı düzeyde farklılaşp farklılaşmadığını gösteren bulgular sırasıyla Tablo 2, 3, 4, 5, 6 ve 7'de verilmiştir.

Tablo 2. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stillerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İlişkin Yüzde-Frekans Dağılımı ile Ki-Kare Analizi

Öğrenme Stilleri	Kız		Erkek	
	f	%	f	%
Yerleştiren	35	40.2	31	31.0
Ayrıştıran	22	25.3	25	25.0
Değiştiren	19	21.8	33	33.0
Özümseyen	11	12.6	11	11.0
Toplam	87	100.0	100	100.0

$$X^2=3.315 \text{ sd}=3 \text{ p}=.346$$

Yapılan Ki-kare analizi sonucunda çalışmaya katılan özel yetenekli öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerinin, cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmüştür ($p>.05$). Öğrencilerin cinsiyetlerine göre öğrenme stillerinin dağılımı

incelendiğinde; kız öğrencilerin %40.2'si (n=35) yerleştiren, %21.8'i (n=19) değiştiren, %25.3'ü (n=22) ayrıştıran ve %12.6'sı (n=11) özümseyen öğrenme stiline; erkek öğrencilerin ise %31'i (n=31) yerleştiren, %33'ü (n=33) değiştiren, %25'i (n=25) ayrıştıran ve %11'i (n=11) özümseyen öğrenme stiline sahip oldukları gözlenmiştir.

Tablo 3. Üstün Yetenekli Olmayan Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stillerinin Cinsiyet Değişkenine Göre İlişkin Yüzde-Frekans Dağılımı ile Ki-Kare Analizi

Öğrenme Stilleri	Kız		Erkek	
	f	%	f	%
Değiştiren	40	41.7	46	50.0
Yerleştiren	32	33.3	19	20.7
Ayrıştıran	14	14.6	10	10.9
Özümseyen	10	10.4	17	18.5
Toplam	96	100.0	92	100.0

$$X^2=6.131 \text{ sd}=3 \text{ p}=.105$$

Tablo 3 incelendiğinde; üstün yetenekli olmayan öğrencilerin öğrenme stillerinin cinsiyetlerine göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı görülmüştür ($p>.05$). Üstün yetenekli olmayan kız öğrencilerin %41.7'si (n=40) değiştiren, %33.3'ü (n=32) yerleştiren, %14.6'sı (n=14) ayrıştıran ve %10.4'ü (n=10) özümseyen öğrenme stiline sahipken; erkek öğrencilerin de %50'si (n=46) değiştiren, %20.7'si (n=19) yerleştiren, %18.5'i (n=17) özümseyen ve %10.9'u (n=10) ayrıştıran öğrenme stiline sahiptir.

Tablo 4. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stillerinin Sınıf Düzeyine Göre Yüzde-Frekans Dağılımı ve Ki-Kare Analizi

Öğrenme Stilleri	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		5. sınıf		6. sınıf		7. sınıf	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Değiştiren	12	37.5	18	27.2	14	3.3	5	16.1	1	12.5	2	25.0
Yerleştiren	11	34.3	22	33.3	14	33.3	13	41.9	5	62.5	1	12.5
Ayrıştıran	7	21.8	13	19.6	11	26.1	9	29.0	2	25.0	5	62.5
Özümseyen	2	6.2	13	19.6	3	7.1	4	12.9	-	-	-	-
Toplam	32	100.0	66	100.0	42	100.0	31	100.0	8	100.0	8	100.0

$$X^2=19.732 \text{ sd}=15 \text{ p}=.182$$

Yapılan Ki-kare analizi sonucu incelendiğinde, çalışmaya katılan üstün yetenekli öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerinin, sınıf düzeyine göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmüştür ($p>.05$). Üstün yetenekli öğrencilerin sınıf düzeylerine göre öğrenme stillerinin dağılımı incelendiğinde; 2. sınıf öğrencilerinin %34.3'ü (n=11) yerleştiren, %37.5'i (n=12) değiştiren, %21.8'i (n=7) ayrıştıran, %6.2'si (n=2) özümseyen; 3. sınıf öğrencilerinin %33.3'ü (n=22) yerleştiren, %27.2'si (n=18) değiştiren, %19.6'sı (n=13) ayrıştıran, %19.6'sı (n=13) özümseyen; 4. sınıf öğrencilerinin %33.3'ü (n=14) yerleştiren, %3.3'ü (n=14) değiştiren, %26.1'i (n=11) ayrıştıran, %7.1'i (n=3) özümseyen; 5. sınıf öğrencilerinin %41.9'u (n=13) yerleştiren, %16.1'i (n=5) değiştiren, %29'u (n=9) ayrıştıran, %12.9'u (n=4) özümseyen öğrenme stillerine sahiptir. Buna göre baskın öğrenme stillerinin dağılımı; 2. sınıf öğrencilerinde değiştiren; 3., 4., 5. ve 6. sınıf öğrencilerinde yerleştiren ve 7. sınıf öğrencilerinde ise ayrıştıran olarak belirlenmiştir.

Tablo 5. Üstün Yetenekli Olmayan Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stillerinin Sınıf Düzeyine Göre Yüzde-Frekans Dağılımı ve Ki-Kare Analizi

	2. sınıf		3. sınıf		4. sınıf		5. sınıf		6. sınıf		7. sınıf	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğrenme Stilleri												
Değiştiren	10	50	21	55.2	23	45.0	10	32.2	11	73.3	11	33.3
Yerleştiren	6	30	11	28.9	18	35.2	6	19.3	1	6.6	9	27.2
Özümseyen	3	15	1	2.6	6	11.7	8	25.8	2	13.3	7	21.2
Ayrıştırılan	1	5	5	13,1	4	7.8	7	22.5	1	6.6	6	18.1
Toplam	20	100.0	38	100.0	51	100.0	31	100.0	15	100.0	33	100.0

$$X^2=23.297 \text{ sd}=15 \text{ p}=.078$$

Tablo 5 incelendiğinde, üstün yetenekli olmayan öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerinin de sınıf düzeyine göre anlamlı olarak farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır ($p>.05$). Sınıf düzeylerine göre baskın öğrenme stillerinin dağılımı incelendiğinde; 2. 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin baskın olarak değiştiren ve yerleştiren öğrenme stillerine sahip iken; 5. sınıf öğrencilerinde yerleştiren (%19.3; $n=6$), değiştiren (%32.2; $n=10$), ayırıştırılan (%22.5; $n=7$) ve özümseyen (%25.8; $n=8$) olmak üzere öğrenme stillerinde dağılım görülmektedir. 6. sınıf öğrencilerinin baskın öğrenme stili değiştiren (%73.3; $n=11$) iken; 7. sınıf öğrencilerinde de öğrenme stilleri yerleştiren (%27.2; $n=9$), değiştiren (%33.3; $n=11$), ayırıştırılan (%18.1; $n=6$) ve özümseyen (%21.2; $n=7$) şeklinde dağılım göstermiştir.

Tablo 6. Üstün Yetenekli Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stillerinin Yaş Aralıklarına Göre Yüzde-Frekans Dağılımı ve Ki-Kare Analizi

Öğrenme Stilleri	7-10 yaş		11-14 yaş	
	f	%	f	%
Yerleştiren	56	36.1	10	31.2
Değiştiren	47	30.3	5	15.6
Ayrıştırılan	34	21.9	13	40.6
Özümseyen	18	11.6	4	12.5
Toplam	155	100.0	32	100.0

$$X^2=5.943 \text{ sd}=3 \text{ p}=.114$$

Tablo 6, yapılan ki-kare analizi sonucunda çalışmaya katılan üstün yetenekli öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerinin buldukları yaş aralığına göre anlamlı düzeyde farklılaşmadığı gözlenmiştir ($p>.05$). 7-10 yaş aralığında bulunan üstün yetenekli öğrencilerin baskın öğrenme stilleri yerleştiren (%36.1; $n=56$) ve değiştiren (%30.3; $n=47$) iken; 11-14 yaş aralığında bulunan öğrencilerin ise yerleştiren (%31.2; $n=10$) ve ayırıştırılan (%40.6; $n=13$).

Tablo 7. Üstün Yetenekli Olmayan Öğrencilerin Sahip Oldukları Öğrenme Stillerinin Yaş Aralıklarına Göre Yüzde-Frekans Dağılımı ve Ki-Kare Analizi

Öğrenme Stilleri	7-10 yaş		11-14 yaş	
	f	%	f	%
Değiştiren	59	47.2	27	42.8
Yerleştiren	37	29.6	14	22.2
Özümseyen	15	12	12	19.0
Ayrıştırılan	14	11.2	10	15.8
Toplam	125	100.0	63	100.0

$$X^2=3.178 \text{ sd}=3 \text{ p}=.365$$

Tablo 7'e göre üstün yetenekli olmayan öğrencilerin buldukları yaş aralığına göre öğrenme stilleri anlamlı düzeyde farklılaşmamaktadır ($p>.05$). 7-10 yaş aralığında bulunan öğrencilerin yerleştiren (%29.6; $n=37$), değiştiren (%47.2; $n=59$), ayırıştırılan (%11.2; $n=14$) ve özümseyen (%12; $n=15$); 11-14 yaş aralığında bulunan öğrencilerin ise yerleştiren (%22.2;

n=14), değiştiren (%42.8; n=27), ayırıştırın (%15.8; n=10) ve özümseyen (%19; n=12) öğrenme stillerine sahip oldukları gözlenmiştir.

3. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Araştırmanın ilk alt problemi ile ilgili olarak üstün yetenekli öğrencilerin ve üstün yetenekli olmayan akranlarının öğrenme stillerinin farklı bir dağılıma sahip oldukları görülmüştür. Araştırma bulgularına göre; çalışmaya katılan üstün yetenekli öğrencilerin sahip oldukları öğrenme stillerinin baskın olarak “yerleştiren” (%35.3), “değiştiren” (%27.8) ve “ayırıştırın” (%25.1) öğrenme stillerini; üstün yetenekli olmayan akranlarının ise “değiştiren” (%45.7) ve “yerleştiren” (%27.1) öğrenme stillerini tercih ettikleri belirlenmiştir. Buradan hareketle üstün yetenekli öğrencilerin baskın bir şekilde yerleştiren öğrenme stili ile aktif yaşantı ve somut yaşantıya dayalı öğrendikleri, üstün yetenekli olmayan öğrencilerin ise baskın bir şekilde değiştiren öğrenme stili ile yansıtıcı gözlem ve somut yaşantılara göre öğrendikleri söylenebilir. Türkiye’de yapılan üstün yetenekli öğrenciler ve üstün yetenekli olmayan akranlarının çalışıldığı farklı öğrenme stili envanterlerinin kullanıldığı araştırmalarda çalışmamızı destekler şekilde üstün yetenekli öğrenciler ile üstün yetenekli olmayan akranlarının öğrenme stillerinin farklılık gösterdiği belirlenmiştir (Arseven ve Yeşiltaş, 2016; Altun ve Yazıcı, 2010; Kahyaoğlu, 2013). Diğer taraftan yurt dışında da araştırmamızı destekleyen çalışmalar tespit edilmiştir (Lee ve Siegle, 2008; Chan, 2001; Turki, 2014). Arseven ve Yeşiltaş (2016), üstün yetenekli öğrencilerin en çok “bağımsız” ve “rekabetçi” öğrenme stillerini tercih ederken, üstün yetenekli olmayan öğrencilerin ise en çok “bağımlı” ve “katılımcı” öğrenme stillerini tercih ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Altun ve Yazıcı (2010), üstün yetenekli öğrenciler ile üstün yetenekli olmayan akranlarının öğrenme stillerinin “görsel”, “işitsel” ve kinestetik” alanda önemli farklılıklar gösterdiğini belirlemiştir. Kahyaoğlu (2013), “katılımcı” öğrenme stiline üstün yeteneklilerde en yüksek ortalamaya sahip olduğunu, “rekabetçi” öğrenme stiline ise üstün yetenekli olmayan öğrenciler arasında en yüksek ortalamaya sahip olduğunu belirlemiştir. Kolb’a göre, öğrenme stiline farklılıkların nedeni, geçmiş yaşantılarındaki deneyimlerle birlikte aile, okul, çalışılan iş yerlerinden kaynaklanmaktadır (Ülgen, 1995).

Ülkemizde Kolb tarafından geliştirilen öğrenme stili envanterinin kullanıldığı sadece üstün yeteneklileri konu alan mevcut tek çalışma olan Konaş ve Topal (2015), 6., 7. ve 8. sınıf öğrencileriyle gerçekleştirdiği araştırmasında, öğrencilerin %46.6 “özümseyen”, %27.1 “ayırıştırın”, %16.8 “değiştiren” ve %9.5 “yerleştiren” öğrenme stillerine sahip olduğunu belirlemiştir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, üstün yetenekli öğrencilerin büyük çoğunluğunun “özümseyen” stile, az düzeydeki öğrenci grubunun da “yerleştiren” stile sahip olduğu belirlenmiştir. Bu çalışma, üstün yetenekli öğrencilerle tespit ettiğimiz baskın öğrenme stilleri düşünüldüğünde çalışmamızdan farklılık göstermektedir. Tüysüz (2013), farklı bir ölçme aracı ile yapmış olduğu araştırmasında üstün yetenekli öğrencilerin %16.3 “bağımsız”, %30.2 “işbirlikli”, %8.1 “bağımlı”, %16 “rekabetçi” ve %29.1 “katılımcı” öğrenme stillerine sahip olduğunu belirlemiştir. Bildiren (2013) tarafından yapılmış başka bir araştırmada ise üstün yetenekli öğrencilerin daha çok “görsel” öğrenme stiline sahip olduğu, en az ise “işitsel” öğrenme stiline tercih ettikleri belirlenmiştir. Tüysüz, Karakuyu ve Aydın (2008), üstün yetenekli öğrencilerin “işbirlikli” ve “katılımcı” öğrenme stilleri düzeyinin yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Kahyaoğlu ve Pesen (2013) ise üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerini incelediği çalışmada, “katılımcı” öğrenme stili ortalamalarının diğer öğrenme stilleri ortalamalarından daha yüksek olduğunu tespit etmiştir.

Kolb öğrenme stili envanteri kullanılarak üstün yetenekli olmayan ortaöğretim öğrencileriyle gerçekleştirilen çalışmalar incelendiğinde; Güven (2004), öğrencilerin yarıya yakınının (%46.6) “özümseyen” ve %27.1 “ayırıştırın” öğrenme stillerine; Koç (2013),

öğrencilerin baskın olarak “özümseyen” öğrenme stiline; Bodur ve Şahin (2017), baskın öğrenme stiline “ayrıştıran” olduğuna; Arslan ve Babadoğan (2005) ise öğrencilerinin çoğunluğunun ayrıştıran ve daha sonra özümseyen öğrenme stillerine sahip olduğunu belirledikleri birbirinden ve çalışmamızdan farklılık gösteren sonuçlara ulaşılmıştır. Literatürde elde edilen bulguların diğer çalışmalardan farklı olmasındaki nedenlerden birisinin kullanılan ölçme araçlarından kaynaklanabileceği ifade edilmektedir (Tuncer, Berkant ve Dikmen, 2016). Aynı ölçme aracının öğrenme stilleri üzerinde çelişkili sonuçlar doğurması, örneklem grubunun büyüklüğü, öğretim alanı, sınıf düzeyi, bulunan bölgelerin farklı olmasından kaynaklanmış olabilir.

Bu araştırmada elde edilen öğrenme stili dağılımları incelendiğinde; üstün yeteneklilerin “yerleştiren” ve “ayrıştıran” öğrenme stillerini üstün yetenekli olmayan akranlarına göre daha çok tercih edildiği görülmüştür (Şekil 2). Yerleştiren öğrenme stili, somut yaşantı- aktif yaşantı öğrenme biçimlerini kapsamaktadır. Yerleştiren öğrenme stiline sahip bireylerin özellikleri arasında; meraklı ve sezgisel güce sahip olma, planlama yapma, hedef peşinde koşma, risk alabilme, liderlik, somut düşünme ve deneyime açık olma ve yeni deneyimler içinde yer alma bulunmaktadır. Anlamsız etkinliklerde bulunma, bir işi zamanında bitirememeye, pratik olmayan planlar yapma ve hedefe yönelik olamama ise zayıf yönleridir. Bu öğrenme stiline sahip öğrencilerin belirleyici sorusu “Ya...ise?” dir. Diğer taraftan “ayrıştıran” öğrenme stili ise; öğrenme döngüsünün soyut kavramsallaştırma- aktif yaşantı aşamalarını kapsamaktadır. Problem çözme, karar verme, düşüncelerin mantıksal analizi, tündengelimci akıl yürütme ve sistematik planlama yapabilme bu öğrenme stiline sahip öğrencilerin genel özellikleridir. Detaylara önem vererek, parçalardan hareketle bütünü anlamaya çalışırlar. Bu öğrenme stiline sahip öğrencilerin belirleyici sorusu “Nasıl?” dir (Güven, 2004; Karakış, 2006; Kaya, 2007; Kuzu ve Koç-Akran, 2018). Bu özelliklerin üstün yetenekli olan öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal özellikleriyle büyük oranda örtüştüğü görülmektedir (Ataman, 2003; Çitil ve Ataman, 2018; Silverman, 1994; Tuğrul, 1994). Öğrencilerin öğrenme stilleri bilindiğinde; kullanılabilir öğretim stratejileri, öğretim yöntem ve teknikleri, gerekli öğretim materyalleri daha rahat bir şekilde seçilebilecektir. Yani ders içi etkinliklerin “Ya...ise?” ve “Nasıl?” sorularının karşılığını bulacak şekilde planlanması üstün yetenekli öğrencilerin öğrenmesine katkı sağlayacaktır (Kolb, 1984). Bu anlamda bu öğrenme stillerinin baskın olarak tercih edildiği üstün yeteneklilerde uygun öğretim yaklaşımları olarak grup çalışması, problem çözme, tartışma, laboratuvar çalışmaları, grup halinde projeler hazırlama, sorgulamaya dayalı sorular sorma, benzetimler yapma ve rol yapma öğrencilerin tercih ettikleri öğretim yaklaşımları olarak gösterilmiştir (Güven, 2004; Karakış, 2006; Kaya, 2007; Kuzu ve Koç-Akran, 2018). Araştırmalarda üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerine uygun eğitim-öğretim ortamları oluşturulduğunda daha başarılı olabilecekleri belirtilmiştir (Given, 1996; Şimşek, 2002). Bildiren (2013) ise normal düzeydeki öğrenci grubuna göre farklı öğrenme özellikleri ve ihtiyaçları olan üstün yetenekli öğrencilerin, öğrenme faaliyetlerinin onların tercih ettiği öğrenme stiline uygun olarak düzenlenmesinin onların potansiyellerini gerçekleştirmesini kolaylaştıracağını belirtmiştir.

Diğer taraftan üstün yetenekli olmayan öğrencilerin ise “değiştiren” öğrenme stiline üstün yeteneklilere göre oldukça yüksek oranda kullandıkları belirlenmiştir. Değiştiren öğrenme stili; somut yaşantı- yansıtıcı gözlem öğrenme biçimlerinin bileşenidir. Değiştiren öğrenme stiline sahip bireylerin özellikleri incelendiğinde; iyi sentez yapma, sosyal olma, fikir üretme, empati kurabilme, somut durumları birçok açıdan gözden geçirmeleri ve ilişkileri anlamlı bir şekilde organize etmeleri sayılabilir. Kendi düşünce ve duyguları öncelikli olarak önemlidir. Bu öğrenme stiline sahip öğrencilerin belirleyici sorusu ise “Niçin?” dir. Bu öğrenme stiline baskın olarak tercih edildiği üstün yetenekli olmayan öğrencilerde uygun öğretim yaklaşımı olarak soru-cevap kullanma, anlatım, grup çalışması, laboratuvar

çalışmaları, hikayeler okuma ve grup halinde projeler hazırlama öğrencilerin tercih ettikleri öğretim yaklaşımları olarak önerilmiştir (Karakış, 2006; Kazu ve Koç-Akran, 2018). Çünkü öğrencilerin öğrenme stilleri ile öğretmenlerin sunduğu öğretim stili arasındaki etkili bir eşleşme, öğrencilerin tutumlarının ve akademik başarılarının artmasına neden olabilmektedir (Larkin-Hein ve Budny, 2000).

Araştırmanın ikinci alt problemi ile ilgili olarak üstün yetenekli öğrencilerin ve üstün yetenekli olmayan akranlarının sahip oldukları öğrenme stilleri cinsiyet, sınıf düzeyi ve yaş aralığına göre incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre öğrenme stilleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu bulgu öğrenme stillerinin gerek üstün yeteneklilerde gerekse üstün yetenekli olmayan öğrenci gruplarında cinsiyete göre değişmediğini gösteren araştırma bulguları ile paraleldir (Altun, Bağ ve Paliç, 2011; Arslan ve Babadoğan, 2005; Ateş ve Altun, 2008; Bahar ve Sülün, 2011; Bahar ve Yıldırım, 2017; Can 2011; Coşkun ve Demirtaş, 2014; Çelik, 2018; Dikmen, Bahadır ve Akmençe, 2018; Güven ve Baltaoğlu, 2017; Kazancı, Kazancı Memduhoğlu ve Sevimli 2014; Turki, 2014; Tüysüz, 2013). Mevcut çalışmada cinsiyet ile öğrenme stili arasında herhangi bir bağlantının tespit edilememesi, eğitim öğretim etkinliklerinin uygulanmasında öğrenme stili bakımından cinsiyetin göz ardı edilebilecek bir değişken olduğunu göstermektedir. Araştırmamızda üstün yetenekli öğrenci grubunda baskın öğrenme stilleri cinsiyet açısından detaylı incelendiğinde; kız öğrencilerin “yerleştiren” öğrenme stilini tercih ederken; erkek öğrencilerin “değiştiren” öğrenme stilini tercih ettiği görülmektedir. Üstün yetenekli olmayan öğrenci grubunda ise hem kız hem de erkek öğrencilerin baskın olarak “değiştiren” öğrenme stilini tercih ettikleri belirlenmiştir. Bu noktada araştırma sonuçlarının farklı çıkmasının temel nedenleri; öğrenme stilleri konusunda farklı kuramların kullanılması, araştırmalarda aynı değişkenlerin incelenmesine rağmen araştırma grubunun niteliğinin birbirinden farklı olması vb. bağlı olarak değişiklik gösterdiği biçiminde açıklanabilir. Bunun yanı sıra az sayıda da olsa literatürde cinsiyetin öğrenme stili üzerinde etkili olduğunu gösteren çalışmalarda yer almaktadır (Akran, 2018; Arseven ve Yeşiltaş, 2016; Ekici, 2013; Göldağ, 2017; Karademir ve Tezel 2010).

Araştırma bulgularına göre üstün yetenekli öğrenciler ve üstün yetenekli olmayan akranlarının öğrenme stilleri, sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu sonuç, ülkemizde konu ile ilgili yapılmış olan bazı çalışmalarla benzerlik göstermektedir (Alkan ve Mutlu, 2018; Arseven ve Yeşiltaş, 2016; Çelik, 2018; Tuna, 2008; Yalız ve Erişti, 2010). Ortaya çıkan bu sonuç, çalışılan öğrenci grubunun sınıf düzeyinin 2.-7. sınıf olarak dar bir aralıkta olmasından kaynaklanabileceğini düşünmektedir. Diğer taraftan sınıf düzeyinin öğrenme stili üzerinde etkili olduğunu gösteren çalışmalara da rastlanmıştır (Aktaş ve Mirzaoğlu, 2009; Kaya, 2007).

Diğer taraftan üstün yetenekli öğrenciler ve üstün yetenekli olmayan akranlarının öğrenme stilleri, yaş aralığına göre de anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Bu araştırmanın çalışma grubununun yaş itibarıyla benzer deneyimlerle öğrenmeleri, öğrenme stillerinde farklılaşma görülmemesinin nedeni olabilir. Garvey ve arkadaşları (1984) ile Heffler (2001) yaptıkları çalışmalarda benzer şekilde öğrenme stilleri ile yaş arasında anlamlı düzeyde bir ilişki saptamamıştır. Çalışmamızda 7-10 yaş aralığındaki üstün yetenekli öğrenciler ile 7-10 ve 11-14 yaş aralıklarında üstün yetenekli olmayan akranlarında “değiştiren” ve “yerleştiren” öğrenme stillerinin baskın olduğu görülmektedir. Ancak dikkat çeken 11-14 yaş aralığında üstün yetenekli öğrencilerde “yerleştiren” (%31.2) ve “ayrıştıran” (%40.6) öğrenme stillerinde baskınlık görülmesidir. Üstün yetenekli 11-14 yaş aralığındaki öğrenci grubunda belirlenen “ayrıştıran” öğrenme stili; soyut kavramsallaştırma ve aktif yaşantı öğrenme biçimlerini kapsamaktadır. Bu durum üstün yetenekli öğrencilerin, üstün yetenekli olmayan akranlarına

göre soyut kavramlar üzerinde düşünerek ve karmaşık düşünme yapılarına sahip bireyler olduğunu öğrenme stili boyutunda desteklemektedir (Çitil ve Ataman, 2018).

Bu bulgular ışığında aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- Öğretmenler, eğitim yılının başlangıcında öğrencilerinin hangi tür öğrenme stillerine sahip olduklarını tespit ederek öğrenme stillerini dikkate alan öğretim yöntemleri geliştirebilirler.
- Bilim Sanat Merkez'lerinde üstün yetenekli öğrencilerin farklı öğrenme stillerine hitap eden çalışma alanları genişletilebilir.
- Belirli bir öğrenme stiline sahip öğrencilerin sayısının fazla olduğu bilinse de, farklı öğrenme özelliklerine sahip öğrencilerin varlığına daha çok özen gösterilebilir.
- Bu çalışmanın paralelinde, öğrenme stilleri ile farklı değişkenlerin ilişkilerinin birlikte ele alındığı karma çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akran, S.K. (2018). 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki (Malatya ve Elâziğ ili örneği). *Current Research in Education*, 4(2), 62-85.
- Aktaş P.G. ve Mirzaoğlu, D.E. (2009). İlköğretim II. kademe öğrencilerinin öğrenme stillerinin okul başarılarına ve beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına etkisi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1) 1-8.
- Alkan, İ. ve Mutlu, F. (2018). Fen Bilgisi öğretmen adaylarının genel biyoloji dersi akademik başarıları ile öğrenme stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 7(4), 12-26.
- Altun, E., Bağ, H. ve Paliç, G. (2011). İlköğretim öğrencilerinin öğrenme stilleri ile tartışma eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, 27-29 April, Antalya-Turkey.
- Altun, F. ve Yazıcı, H. (2010). Learning styles of the gifted students in Turkey. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 9, 198-202.
- Arseven, A. (2016). Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Turkish Studies*, 11(3),151-168.
- Arseven, A. ve Yeşiltaş, E. (2016). Üstün yetenekli öğrencilerin ve üstün yetenekli olmayan akranlarının öğrenme stillerinin karşılaştırılması. *Journal of Turkish Studies*, 11(2), 67-84.
- Arslan, B. ve Babadoğan, C. (2005). İlköğretim 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin öğrenme stillerinin akademik başarı düzeyi, cinsiyet ve yaş ile ilişkisi. *Eurasian Journal of Educational Research*, 21, 35-48.
- Aşkar, P. ve Akkoyunlu, B. (1993). Kolb öğrenme stili envanteri. *Eğitim ve Bilim*, 17(87), 37-47.
- Ataman, A. (2003). “Üstün zekalı ve üstün yetenekli çocuklar” (Ed: A. Ataman). Özel gereksinimli çocuklar ve özel eğitime giriş. (s. 173-195). Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Ateş, A. ve Altun, E. (2008). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi öğrencilerinin öğrenme biçimleri ve öğrenme tercihleri. *Eurasian Journal of Educational Research*, 30, 1-16.
- Babadoğan, C. (2000). Öğretim stili odaklı ders tasarımı geliştirme. *Milli Eğitim Dergisi*, 147, 61-63.
- Bahar, H.H. ve Yıldırım, S. (2017). İktisadi ve idari bilimler fakültesi öğrencilerinin öğrenme stilleri ile başarılarının cinsiyet, program ve sınıf düzeyine göre incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 38, 14-27.

- Bahar, H.H. ve Sülün, A. (2011). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğrenme stilleri, cinsiyet öğrenme stili ilişkisi ve öğrenme stiline göre akademik başarı. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 379-386.
- Bildiren, A. (2013) Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin incelenmesi. *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 10-21.
- Blackmore, J. (1996). *Pedagogy: Learning styles*. Retrieved September 10, 1997 from the World Wide Web: <http://granite.cyg.net/~jblackmo/diglib/styl-a.html>
- Bodur, Ş. ve Şahin, Ç. (2017). Ortaokul 7. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ile fen konularının günlük yaşamla ilişkilendirme becerileri arasındaki ilişki. *Journal of Kırşehir Education Faculty*. 18(1), 65-79.
- Can, Ş. (2011). Sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stilleri ile bazı değişkenler arasındaki ilişkinin araştırılması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 41, 70-82.
- Can, A. (2014). *Spss ile bilimsel araştırma sürecinde nitel veri analizi*. (3. baskı). Pegem Akademi.
- Chan, D.W. (2001). Learning styles of gifted and non-gifted secondary students in Hong Kong. *Gifted Child Quarterly*, 45(1), 35-44.
- Coşkun, N. ve Demirtaş, V. (2014). Öğrenme stillerine göre ortaokul öğrencilerinin matematik dersi başarı ve kaygı düzeyleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(2), 549-564.
- Çelik, F. (2018). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri öğrencilerinin öğrenme stilleri. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 45, 210-229.
- Çitil, M. ve Ataman, A. (2018). İlköğretim Çağındaki Üstün Yetenekli Öğrencilerin Davranışsal Özelliklerinin Eğitim Ortamlarına Yansımaları ve Ortaya Çıkabilecek Sorunlar. *Gazi University Journal of Gazi Educational Faculty (GUJGEF)*, 38(1).
- Demir, T. (2008). Türkçe eğitimi bölümü öğrencilerinin öğrenme stilleri ve bunların çeşitli değişkenlerle ilişkisi (Gazi Üniversitesi örneği). *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 1(4), 129-148.
- Deveci, T. (2011). *İngilizceyi yabancı bir dil olarak öğrenen yetişkinlerin sosyal etkileşime dayalı öğrenme stilleri*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Dikmen, M., Bahadır, F. ve Akmençe, A.E. (2018). Öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Educational Reflections*, 2(1), 24-37.
- Ekici, G. (2013). Gregorc ve Kolb öğrenme stili modellerine göre öğretmen adaylarının öğrenme stillerinin cinsiyet ve genel akademik başarı açısından incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 38(167), 211-225.
- Ekici, G. ve Kurt, H. (2013). Bireysel farklılıklar ve öğretime yansımaları. *Yeni öğrenme-öğretme yaklaşımları ve uygulama örnekleri*. Ankara: PEGEM Yayıncılık.
- Fraenkel, J.R. and Wallen, N.E. 2006. How to design and evaluate research in education. (New York: McGraw Hill Company, Inc.)
- Garvey, M., Bootman, J.L., McGhan, W.F. and Meredith. K. (1984). An assessment of learning styles among pharmacy students. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 48, 130-139.
- Gencil, İ.E. (2007). Kolb'un deneyimsel öğrenme kuramına dayalı öğrenme stilleri envanteri-III'ü Türkçeye uyarlama çalışması. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(2), 120-139.
- Given, B.K., 1996. Learning styles: a synthesized model. *Journal of Accelerated Learning and Teaching*, 21, 11-43.
- Göldağ, B. (2017). Öğrencilerinin öğrenme stilleri ile bilgisayar kaygısı ve bilgisayar öz-yeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 10(3), 39-52.
- Güven, M. (2004). *Öğrenme stilleri ile öğrenme stratejileri arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış doktora tezi, Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

- Güven, M. ve Baltaoğlu, M.G. (2017). Öğretmen adaylarının özyeterlik algıları, öğrenme stilleri ve öğrenme stratejilerinin incelenmesi: Anadolu Üniversitesi örneği. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 288-337.
- Heffler, B. (2001). Individual learning style and the learning style inventory. *Educational Studies*, 27, 307-316.
- Kahyaoğlu, M. (2013). Comparison between gifted students and non-gifted students learning styles and their motivation styles towards science learning. *Educational Research and Reviews*, 8(12), 890-896.
- Kahyaoğlu, P. ve Pesen, A. (2013) Üstün yetenekli öğrencilerin fen ve teknolojiye yönelik tutumları, öğrenme ve motivasyon stilleri arasındaki ilişki. *Türk Üstün Zekâ ve Eğitim Dergisi*, 13(1), 38-49.
- Karademir, E. ve Tezel, Ö. (2010). Sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stillerinin demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 28(2), 129-145.
- Karakış, Ö. (2006). *Bazı yükseköğrenim kurumlarında farklı öğrenme stillerine sahip olan öğrencilerin genel öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Kaya, F. (2007). *İlköğretim öğrencilerinin öğrenme stillerine dayalı fen ve teknoloji dersi öğretim düzeylerinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Kaya, H. ve Akçın, E. (2002). Öğrenme biçimleri/stilleri ve hemşirelik eğitimi. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi*, 6(2), 31-36.
- Kazancı, F., Kazancı, E.E., Memduhoğlu, H.B., ve Sevimli, Ş. (2014). Tıp ve diş hekimliği öğrencilerinin öğrenme stillerinin karşılaştırılması. *Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dergisi*, 24(1), 67-73.
- Kazu, İ.Y. ve Koç-Akran, S. (2018). 5. ve 6. sınıf öğrencilerinin öğrenme stilleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki (Malatya ve Elâzığ ili örneği), *Current Research in Education*, 4(2), 62-85.
- Koç, H. (2013). Harita beceri düzeyleri ile öğrenme stilleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi üzerine bir inceleme. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(4), 17-32.
- Kolb, D. A. (1981). Experiential learning theory and the Learning Style Inventory: a reply to Freedman and Stumpf. *The Academy of Management Review*, 6(2), 289-296.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, N.J: Prentice- Hall.
- Kolb, D.A. (1985). *Learning style inventory: Self-scoring inventory and interpretation booklet*. Boston: McBer and Company.
- Kolb, D.A. (1999). *Learning style inventory version 3: Technical specifications*. Boston: TRG Hay/McBer, Training Resources Group. 116 Huntington Avenue, Boston, MA 02116.
- Kontaş, H. (2010). Üstün yetenekli ilköğretim öğrencilerinin öğrenme stratejileri, *İlköğretim Online*, 9(3), 1148-1158.
- Kontaş, H. ve Topal, T. (2015). Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stilleri ile problem çözme becerileri üzerine bir çalışma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(41), 982-986.
- Kuzgun, Y. ve Deryakulu, D. (2006). *Bireysel farklılıklar ve eğitime yansımaları*. Y. Kuzgun ve D. Deryakulu (Ed.). Eğitimde Bireysel Farklılıklar. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Larkin-Hein, T. and Budny, D. (2000). Why bother learning about learning styles and psychological types? Paper presented at the ASEE Annual Conference, St. Louis, Missouri, USA.

- Lee, M. and Siegle, D. (2008). A multilevel analysis of gifted Korean American students' characteristics and school context effects on learning styles preferences. *Gifted Talented International*, 23(2), 25-38.
- M.E.B., (2016). *Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi*.
- Özgen, K. ve Alkan, H. (2014). Yapılandırmacı öğrenme yaklaşımı kapsamında, öğrencilerin öğrenme stillerine uygun öğrenme etkinliklerinin akademik başarı ve tutuma etkileri: fonksiyon ve türev kavramı örnekleme. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 5(1), 1-38.
- Silverman, L.K. (1994). The moral sensitivity of gifted children and the evolution of society. *Roeper Review*, 17(2), 110-116.
- Şimşek, N. (2002). Big16 öğrenme biçimleri envanteri. *Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 33-37.
- Tay, B., Özkan, D. ve Tay, B.A. (2009). The effect of academic risk taking levels on the problem solving ability of gifted students. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1, 1099-1104.
- Tuğrul, B. (1994). *Okul öncesi dönemde üstün yetenekli çocukların tanınması ve eğitimleri*. "Okul öncesi eğitimcileri için el kitabı. Editör: Şule Bilir. İstanbul: YA-PA Yayın Pazarlama Sanayi Ltd. Şti. s. 152-159.
- Tuna, S. (2008). Resim iş öğretmenliği öğrencilerinin öğrenme stilleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi (ESOSDER)*, 7(25), 252-261.
- Tuncer, M., Berkant, H.G. ve Dikmen, M. (2016). İnternete yönelik tutum bağlamında sosyal araştırmalardaki ölçek bulgularına örneklem etkisinin araştırılması. *Electronic Journal of Education Sciences*, 6(11), 1-10.
- Turki, J. (2014). Learning styles of gifted and non-gifted students in Tafila governorate. *International Journal of Humanities and Social Science*, 4(5), 114-124.
- Tüysüz, C. (2013) Üstün yetenekli öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesine yönelik bir durum çalışması: Kahramanmaraş il örneği. *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(7), 19-28.
- Tüysüz, C., Karakuyu, Y. ve Aydın, H. (2008). Exploring the Gifted Students' Learning Styles, 2nd International Conference on Special Education, Divan Mares Hotel, Marmaris, Muğla, Turkey
- Ülgen, G. (1995). *Eğitim Psikolojisi Birey ve Öğrenme*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Yalız, D. ve Erişti, B. (2010). Anadolu Üniversitesi beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin öğrenme stilleri. *Celal Bayar University Journal of Physical Education and Sport Sciences*, 4(4), 156-163.
- Yazıcılar, Ö. ve Güven, B. (2009). The effects of learning style activities on academic achievement, attitudes and recall level. *Elementary Education Online*, 8(1), 9-23.
- Yenice, N. ve Saracaloğlu, A.S. (2009). Sınıf öğretmeni adaylarının öğrenme stilleri ile fen başarıları arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(1), 162-173.